

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petrostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošilja naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ricmanjsko cerkveno vprašanje.

Ricmanje, 19. junija 1904
IV.

Na praznik sv. Petra in Pavla 1900 se je pripeljal škof Šterk prvič v Ricmanje, prišel je naravnost v cerkev, kjer je končavala jutrnja služba božja. Po zvršetku je povabil škof hišne gospodarje v farovž na razgovor; odzvali smo se vsi, ki smo utegnili.

Tu nam je povedal, da ga je prosil grško-katoliški ordinarijat v Križevcih za pojasnila glede naše prošnje, v kateri smo prosili za vsprejem v grško-katoliški obred. Škof nam je rekel, naj odstopimo od svoje nakane, obljubil je, da pojde osebno na Dunaj, ter da hoče pri ministristvu izposlovati ustanovitev nove župnije in odpravo starih krivic.

Toda blagi škof Andrej Šterk je mislil eno, c. kr. primorsko namestništvo, ki mu je metalo ob vsaki priliki polena pod noge, pa drugo!

Kakih 14 dni zatem, sredi julija, je prišel neko jutro v Ricmanje c. kr. glavar koperski g. Schaffenhauer ter tukaj srenskim poglavarjem izjavil sledeče: „Vlada je pripravljena dati faro vam in drugim 4 kaplanjina, toda le pod pogojem, da se odpoveste prispevku, katerega dobivajo sedaj kaplani iz verskega zaklada, iz te svote bo potem plačevala vlada dolinske duhovnike, kar jim odpade vsled sedanjih kolektur, ki jih dobivajo od vas, za plačo vaših novih župnikov bodete morali pa sami skrbeti.“ Kolikor je znano, dobival je ricmanjski kaplan iz verskega zaklada okroglih 200 gld., toliko menda tudi oni v Borštu; sploh se računa, da dobivajo vsi kaplani v Ricmanjih, Borštu, Boljuncu, Klanu in Podgorju, ki so pripadali pod dolinsko župnijo okolo 1000 goldinarjev iz verskega zaklada. To svoto torej bi morali prepustiti vladi, da bi ona spo-

polnila kongruo dolinskim duhovnikom. A v spopolnitev kongruo dolinskim duhovnikom bi šlo po zakoniti fasiji le kakih 200, k večjemu do 300 goldinarjev skupno za župnika in kaplana, vlada bi torej bila na dobičku za 700 do 800 gld. Kakor razvidno, je hotelo napraviti pri nas c. kr. namestništvo v Trstu dobro kupčijo.

Torej nas siromašne kmete je hotelo c. kr. namestništvo v Trstu prikrajšati za 400 odnosno za 2000 kron, a znanemu nemškemu jezuitu Volbertu v Trstu je c. kr. namestništvo v naglici na vrat na nos zvišalo letno plačo za 600 kron, kakor je bilo brati po listih.

Ta slučaj zopet jasno priča, kako so nam ponujali faro! Dva tedna po tem, t. j. 4. avgusta, kakor že gori omenjeno, prijavili smo vsi ricmanjski prebivalci svoj izstop iz katoliške cerkve latinskega obreda in prestop na grško-katoliški obred. V sredi meseca avgusta istega leta je hilo slišati, da se je podal tržaški škof Andrej Šterk na Dunaj.

V nedeljo dne 30. septembra 1900 se je pripeljal omenjeni presvetli gosp. škof zopet nepričakovano v Ricmanje. Tu nam je v cerkvi pred mašo priobčil, da je bil osebno na Dunaju, da je izposloval pri ministristvu za uk in bogočastje dovoljenje, da se ustanovijo nove župnije v Ricmanjih, Klanu in Podgorjah, (torej za Boršt in Boljunc neč). Pristavil je, da so naše želje sedaj izpoljene, ko smo dobili samostojno faro ter nam rekel naj umaknemo pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kopru svojo prijavo glede izstopa. Dostavljen je bil srenskemu županu in pooblaščenju v Ricmanjih v prepisu tudi tozadevni odlok c. kr. ministristva za uk in bogočastje. V tem odloku od 3. septembra 1900. je v resnici stalo črno na belem, da je dovolilo ministristvo v principu ustanovitev nove žup-

nije, toda c. kr. namestništvo v Trstu je temu pristavilo precej svojo kljuko, ter zabilo v ministrski odlok svoj klin. Dodalo je, da se je treba prej pogajati z župnikom in Gračani radi železniške postaje na Hrpeljah-Kozini, spadajoče pod župnijo Gračansko, ki naj bi se priključila novi župnji v Klanu, ker je isti postaji bolj na roko Klanec, nego Gračana. Vsak otrok je lahko umel, da ne bo župnik gračanski tako lahko dovolil v kosanje svoje župnije in sodeč po hitrosti in resnobi primorskega sistema, da se to ne zgodi v eni človeški starosti.

Istodobno, ko smo v novembru 1899 vložili na tržaški škofijski ordinarijat in na c. kr. namestništvo v Trstu prošnjo za ustanovitev nove župnije, smo poslali omenjenima oblastima tudi izjavo, da ne bomo več pripoznali v bodoče nobenega dolinskega župnika svojim župnikom in da ne bomo hodili več v nobenih zadevah na župni urad v Dolino, prosili smo, naj se pri nas uvede do končne rešitve provizorično stanje, zlasti kar se tiče ženitev. Do tedaj smo morali v ženitbenih poslih k župniku v Dolino, okleci so bili na obeh straneh, za poroko je navadno pooblaščal dolinski župnik domačega kaplana, a plačevati je bilo treba na obeh straneh, povrh tega še poti in druge sitnosti!

Ko je bil o pustu 1900 imenovan načinom, kakor sem že gori omenil, novi župnik g. Jožef Zupan, smo tudi temu poslali po svojem legalnem zastopniku izjavo, da ga ne pripoznamo in ne bomo pripoznali svojim župnikom.

Ker niso torej oblastni nečesar ukrenile, da se napravi pri nas provizorno stanje, zlasti glede ženitev se ni onega leta v Ricmanjih nihče poročil.

A novi dolinski župnik se ni

oziral na te naše izjave in proteste, mislil si, kmetje so kmetje, pomalo se me bodo privadili in vse pojde gladko. Toda g. župnik Zupan je slab diplomat in politik.

Deset dni po svojem prihodu v Dolino o sv. Jurju 1900 je bil v Ricmanjih romarski shod in tukaj je hotel takoj pokazati svojo oblast. Spremeniti je hotel kar naenkrat v ricmanjski cerkvi ves red službe božje, za kateri se niso njegovi predniki čisto nič pečali, nego je to odločeval domači kaplan. Domači kaplan je izdal za ta romarski shod že tri tedne prej nego je prišel novi župnik v Dolino, tiskan red službe božje. Vzlic temu, da smo odpovedali dolinskim duhovnikom plačo, a se odrekli tudi malemu številu njihovih maš, je pisal župnik, da pride ono nedeljo v Ricmanje dolinski kaplan maševati, in sicer da bo maševal ob 10. uri, ko je imela biti slavnostna pridiga in maša, tiho mašo in, če treba, z asistenco orožnikov. Slavnostnemu pridigarju je novi gospod župnik ukazal, da ne sme pridigati, dasiravno je bil omenjeni pridigar naprošen za to že dva meseca prej. Sploh je bil namen dolinske duhovščine, motiti oni romarski shod. Domači kaplan je izdal en službeni red, dolinski župnik družega in dolinski kaplan tretjega. Ako bi se bili vsi ti trije ukazi izvršili, bi bil nastal v cerkvi pretep.

Prejšnje čase je bila navada, da je prihajal dolinski kaplan že v soboto v Ricmanje, da je tam pomagal spovedovati, kakor sosednji duhovniki, da je v Ricmanjih prespal in imel drugi dan prvo mašo in pridigo. Novi župnik Zupan je hotel na vsak način poslati v Ricmanje svojega kaplana, ali ta je prišel drugi dan polagoma s paličico v roki v Ricmanje. Spovedovanje mu je smrdelo.

Ko je opravil tiho mašo, se je gredé iz cerkve ustavil pod pevskim

korom, ko se je ravno pričela slavnostna pridiga. Tu je glasno kritikoval in se pačil pridigarju, tako da so se okolo stoječi pohujševali ter ga opominjali, naj bo tiho ali naj se pa pobere iz cerkve, kar je naposled tudi storil. Podal se je od tam v neko krčmo, a tukaj na tak način zabavljaj in sramotil Ricmanjce, da je krčmarica naposled vzela metlo ter tega vzornega služabnika božjega spodila iz krčme, tako da jo je urno popihal v Dolino.

In take duhovnike naj bi še nadalje plačevali, ki so nas zasramovali, nam sejali nemir v vasi ter dajali pohujšanja!

O vsem tem je izvedel pok. škof Šterk in od tedaj nismo več videli v Ricmanjih dolinskih duhovnikov do 29. decembra 1902, ko je prišel župnik in dekan Jožef Zupan v spremstvu dveh cesarskih komisarjev in obdan od svetlih bajonetov c. kr. orožnikov.

Pač, še enkrat prej je bil novi župnik v Ricmanjih! G. Jožef Zupan ni bil človek, ki je precej obupal, saj je imel v rokah dekret, da je inštaliran na ves stari obseg dolinske fare! Prvikrat, ko je prišel v Ricmanje, je prišel ne morda po neumrjoče duše, za katerih rešitev on hrepeni, kar je pokazal v teh štirih letih, ampak prišel je — po denar!

Vsak pameten in moder župnik bi bil prišel v vas, ter se na kak način predstavil vernikom, popraševal po raznih potrebah, po morda obstoječih krivicah, razvadah ter skušal ljudi na lep način pridobiti, kakor predpisuje to sv. evangelij.

Toda o vsem tem ni velečastiti gospod župnik Jožef Zupan hotel ni-

LISTEK.

Slabost.

Spisal J. S. Brenov.

(Dalje.)

Odšel je nejevoljen in gledal s hodnika na dvorišče. Takšno društvo se mu ni mililo, a vendar si ni mogel pomoči. Ni se upal, da bi jim kaj rekel, ker Ana mu je že prej zažugala, da ne sme biti neprijazen proti njenim prijateljem, ki ji bodo vzbujali lepe spomine in jo zabavali. Povedala mu je naravnost, da jo on ne najmanjše ne zna zabavati, kakor je vajena in da razen jedi in pijače nima pri njem ničesar. In na njega je to delovalo, da ni vedel kaj naj začne, da ji ne bode dolgočasno, ker osvojila mu je popolnoma srce, da je trepetal pri misli, ko bi ga ona zapustila. Kako to, da ga je toliko omamila, ni mislil, samo to je vedel, da je na njo navezan in da ne bi hotel živeti brez nje. Zdaj v štiridesetih letih se mu je p vič vžgalo v ljubezni srce, da je ljubil brezumno. Odnekad ni mnogo mislil pa tudi zdaj si ni s tem belil glave,

samo se je dal voditi svojim občutkom.

Tako se je tudi zunaj kmalu utolažil in ravnodušen je stopil v sobo.

Pri mizi so sedeli in pili. Ana je gledala z zaljubljenim odesom v vijoletu in ji v enomer polnila kozarec. Stružec je praznil, kar se je dalo, da se mu je obraz zardečil.

»Monsieur Košir, ne voulez-vous pas boire?« je ponujal Koširju, a ta je samo od daleč stal. Opazoval je Vijoletu; ni mu se dopala ne najmanjše. Bila je ženska, ki je lahko rekla, da je izkusila dosti, ali od vsehkušenj ni imela dobička.

»No, kako se ti dopade?« je vprašala Ana, a ta je odkimala.

»Ne najmanjše.«

»Kako to?« se je začudila Vijoleta, ne pričakovaje spričo Koširja takšnih besed. Ona ni bila pred moškimi tako odkritosrčna, ker ji tudi ni kazalo.

Vsedel se je naposled poleg Ane, a dr. Stružec mu je natočil čašo.

»Pijte.«

»Ne bom.«

Stružcu so se zasvetile oči, ko se je Košir naslonil na Ano, ki se nikakor ni hotela zanj zmeniti. Ker je preneglo pil, je bil že pijan in prikrita natura njegova je počasi devala raz sebe cape surovosti.

»Pij, primojduš!« je zavpil na Koširja, ali hitro je prišel k sebi in ker ni vedel kaj reči, se je priliznjeno smehljal.

»No, pa pij, Košir,« ga je silila tudi Ana. »Jaz bom tudi, da bom pijana. Dokler sem sama s tabo, se ne morem napiti, ali kadar sem med svojimi starimi prijatelji, postanem to, kar sem nevajena.«

Koširju se ni ljubilo, ali ker je Ana rekla, je vzel čašo in spraznil; tudi ona je storila tako, a potem spet nadaljevala pogovor bolj tiho.

»Kako je v Petrogradu; povej mi vendar.«

Vijoleta je zdihišla in rekla: »Dobro je bilo od kraja, Rus je dal denarja, fine obleke in vsega, česar si je srce zaželelo, ali samo pol leta. Naenkrat je začel postajati mrtev, siten in jaz sem že vedela, kaj pride. Da ga rešim skrbim in mu preskrbim spremembo, sem mu ukrala pet tisoč rubljev in šla. V

Ljubljani sem bila mesec dni in — sama veš, kako je bilo.«

»Vem. Ampak tisti Rus je bil fin dečko.«

»Kakor se vzame,« je rekla Vijoleta in se zamislila. Stružec je gledal pred sabo v kozarec, samo večkrat so se mu oči obrnile na Koširja, ki je poslušal Vijoletu.

»Meni je ugajal, je nadaljevala Ana, mnogo bolj kakor tale Košir, ki noč in dan vzdihuje, kako me ima rad. Parkrat je celo pokleknil pred mene.«

Koširja je nekaj vgriznilo v srce.

»Kaj ti ni prav?«

»Kaj tega treba!«

Vijoleta je imela medtem glavo naslonjeno na roke in zdelo se je, da ne sliši, kar se govori, pa naenkrat je vzdignila glavo in uprla oči v Koširja in rekla: »Ana, dobro je, dokler pokleka pred tabo. Bodi zadovoljna!« Košir ji je dal prav, ali obenem si je priznal, da mora poklekati pred njo, ko bi tudi bogve-kako bilo. — Zagledal se je v njen obraz, težke trepalnice in fine črtice okrog malih ustnic, ki so se znale pri smešku tako cukrasto narediti,

da se mu je srce zibalo in tajalo v neopisljivi sladkosti. Oh ta Ana! Privlačila ga je vedno bolj k sebi, da se mu je roka tresla, kadar ji je božal mehko lice. Čutil se je zadovoljnega in srečnega in samo včas se je še domislil na svojo ženo, katero je nekdanj, navzlic temu, da ji je uhajal, vendar nekoliko rad imel. Ali zdaj se je spominjal nje samo še izdaleč, kakor nekega človeka, s katerim je nekdanj obževal. Vso dušo in vse srce mu je zavzela samo Ana in Ana ...

Srečen je bil ... In vzel je čašo, trčil s z Ano, srce se mu je spet zmajalo in spil je čašo in tako drugo, tretjo, četrto ... Bil je poln občutkov, ki so mu silili iz srca, omamljevali ga in mu še bolj prepredli slabo razviti in z mrežo neinteligentnosti prepleteni razum.

Vstal je, odšel v predsobo, naslonil se na okno, da se ohladi. V sobi se je začel šepetajoči razgovor. Stružec se je vzdignil, vzdihnil in resno spregovoril: »Ana, imaš denarjev?« Ana ga ni hotela takoj slušati, a on je udaril z roko po mizi, da so čaše odskočile in spregovoril: »Ana, daj denarja!«

česar vedeti, dasiravno je bilo pred njegovim prihodom v Dolini raz prižnico uradno naznanjeno, da dobi dolinska fara — biser duhovščine tržaške škofije! No, ta biser ni storil tekom štirih let čisto nič za pomirjenje in urejenje odnošajev v Ricianjih in v drugih kaplanijah, nego neprenehoma je prežvekoval in vsakemu pripovedoval, kdor ga je hotel poslušati, da je on inštaliiran na vso faro, da njemu pripadajo vsi stari dohodki, da ne more v Dolini živeti itd.

Drugačna pesem, nego pa skrb za neumrjoče duše! Denar, denar!

Tedaj prvokrat, ko je prišel novi g. župnik v Ricianje, je prišel po denar.

Kakor smo že omenili, oskrbujejo dolinski župniki premoženje ricianjske cerkve. Vsako leto enkrat, navadno novembra ali decembra so prihajali v Ricianje na nekake sklepne račune, to je, prišli se po obrati, najem cerkvenih zemljišč. Ta denar so pobrali in ga odnesli v Dolino, od koder se ni več povrnil v Ricianje za kake cerkvene potrebe.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Vladivostoška brodovje je napravilo, kakor je sedaj razvidno, istočasno dve ekspediciji. Križarke so se odpravile pod poveljstvom podadmirala Bezobrazova proti jugu, oddelek torpedovk pa je 15. t. m. odplul iz Vladivostoka proti vzhodu z namenom, doseči pristanišče Jesasi na otoku Jesu ali Hokajdu. Torpedovke sicer radi megle niso dospela na svoj cilj, to je v lukó Jesasi, pač pa se jim je posrežilo polastiti se več japonskih trgovskih ladij in enega transportnega parnika.

Torpedovke so se nato po srečno vpadli ekspediciji brez vsake nezgode v torek dne 21. t. m. vrnile v Vladivostok.

Japonskemu brodovju, ki je lovilo ruske ladje, se torej ni posrežilo zajeti niti ruskih križark, niti torpedovk.

Sicer se pa temu končno ni čuditi. Japonsko morje je veliko in je v tem času večinoma neprestano zastirto z nepredorno meglo, da ladje ne opazijo druga druge, ako tudi znaša razdalje med njimi jedva sto metrov, ali še manj. Razen tega pa v tem morju tudi ni, kakor često v drugih vodovjih, natanko določenih cest, kjer bi ladje morale pluti, ako se hočejo izogniti raznim nezgodam, marveč vse prostrano Japonsko morje je ena velika pomorska cesta, kjer si ladje prosto lahko volijo svojo pot in smer.

»I no, počakaj malo!« se je razjezila.

»Ana, daj denarja, dokler ni njega tukaj!«

»Prokleti sitnež!« se je jezila. »Pa praviš, da si doktor. — Sicer pa, saj sitnost je doktorska lastnost.«

»Jaz doktor filozofije in nič siten, ali Ana, denarjev daj!«

Uprl je svoje nekaj črne ali zdaj krvave oči v njo in prežal, kaj bo. Ona je posegla v žep in izvlekla zmečkan denar, vrgla pred njega, kakor ničvredna stvar in dalje govorila.

»Hoho!« se je smejal in delal neumne obraze. »Deset, dvajset, sto dvajset. — — —

Nastel je do devetstointrideset. »Bien!«, pokimal je z glavo in spravil v nekakšno mastno listnico. Ana je pravila Vijoleti o nekakšem advokatu, ki je lazil za njo po cellem Zagrebu, ali je bil grd, pa se ni zmenila zanj. Vijoleta je spet vzdihnila, ker ji je zavidala in slutila, da ne bo več nič opravila pri moških.

»A kaj toliko vzdihuješ?« jo je vprašala Ana, a ona ni odgovorila. »Ne boj se nič, saj boš pri meni in kar ti bo srce pozeležlo, dobila boš«

Glavni vzrok pa, da je bilo skoro izključeno, da bi japonsko brodovje admiral Kamimure moglo zajeti ruske križarke, je brez dvoma ta, da vozijo ruske križarke s hitrostjo 19 morskih milj in s tem daleko nadkriljujejo japonske križarke, ki so svojo prvotno hitrost, četudi je morda sprva znašala takisto 19 milj, že zdavna izgubile, saj so že peti mesec neprestano v aktivnosti. Stroji in kotli na ruskih križarkah se dosedaj še niso skoro nič rabili, došim so na japonskih ladjah vsled štirimesečne neprestane službe že kolikortoliko defektni in ne morejo več funkcionirati, kakor bi bilo potrebno.

To je seveda prav dobro znano admiralu Skridlovu in ni dvomiti, da bo vladivostoška eskadra še v bodoče napravila več takih pohodov na japonsko obal, zlasti ker so se ji vse te ekspedicije doslej toli imenitno posrežile.

Ti pohodi pa bodo Japoncem še povzročili velikih skrbi in hudih preglavic.

Res je, da bi se Japonci lahko odkrižali teh neprilik, ako bi najstrožje blokirali vladivostoško pristanišče. V to pa bi potrebovali precej številnega in močnega brodovja, ki bi neprenehoma prežalo na ruske ladje pred Vladivostokom.

Kakor se pa kaže, pa Japonci tega brodovja ne morejo pogrešati pri svojih operacijah pred Port Arturjem. Japonsko brodovje je imelo v zadnjem času toliko izgub, da reprezentuje jedva polovico svoje prvotne sile, ki jo je imelo pričetkom vojne. V tem močno reduciranem številu zadostujejo japonske vojne ladje komaj za vzdrževanje bloкаде pred Port Arturjem in v zaščito transportnih ladij pri izkrcavanju. Japoncev se polagoma, a vendar ne vzdržno polasča onemoglost, brezmočje na morju. To živo čutijo že tudi sami! Zato je tudi zavlada ne popisna konsternacija v vsi Japonski, ko se je izvedelo za smeli pohod vladivostoške eskadre na japonsko obal.

Iz tega pa je tudi razvidno, kako velikega, da, neprecenljivega pomena bi bilo za Rusijo, ako bi v kratkem času poslala v Tihi okean močno križarsko eskadro! Brez velikega preliivanja krvi bi lahko, skoro bi smel trditi — v nekaj dneh, zadala smrtni udarec japonski mornarici, kar bi ne značilo samo konca vojne, ampak tudi pogibelj Japonske v gospodarskem oziru!

Pohod ruskih torpedovk na japonsko obal.

Admiral Skridlov je poslal carju Nikolaju tole uradno brzojavko. Danes, dne 21. t. m. se je divizija naših torpedovk, ki je na moj ukaz 15. t. m. pod poveljstvom fregatnega kapitana Vinogradskega odplula iz pristanišča, zopet vrnila v Vladivostok

z ekspedicije na japonsko obal. Torpedovke so se približale luki Jesasi na otoku Hokajdu, v katero pa niso mogle priti radi megle. Polastile so se več trgovskih ladij in enega transportnega parnika; eno teh ladij so pripeljale sabo v Vladivostok. Preiskava dokumentov in tovara je dognala, da je večina teh ladij transportirala ribe in riž v Saseho in Šimonoseki.

K ekspediciji podadmirala Bezobrazova poroča še dodatno »Novoje Vremja« iz Vladivostoka, da se je na parniku »Sadomaru« nahajala tudi japonska vojna blagajna v znesku 2 milijonov jenov v zlatu. Ko so se ruske križarke ladji približale, je poveljujoči japonski častnik to blagajno vrgel v morje, da bi je ne dobili v roke Rusi. Trije višji oficirji na »Sadomaru« so bili Angleži. K temu pripomnja »Novoje Vremja«: »Anglija daje prekrasen zgled svoje nevtralnosti!«

Kapitan angleške ladje »Allanton«, katero so Rusi zajeli in eskortirali v Vladivostok, je zatrjeval, da je na krovu njegove ladje se nahajajoči Japonci — sluga. Ta »sluga« se je pa vozil v I. razredu. Razprave pomorskega sodišča v Vladivostoku v zadevi zajetih ladij so se pričele 21. t. m. in trajajo pet dni.

Z bojišča v južni Mandžuriji.

O krvavih bitkah pri Kajčovu in Hajčengu ne ve nikdo ničesar povedati, ker jih sploh ni bilo. Samo iz Niučvanga se poroča, da je bil 18. t. m. ljut boj med Rusi in Japonci pri Huahuhungu. Rusi so baje izgubili 2000 mož. Med padlimi je 5 višjih častnikov, ki so bili z vojaškimi častmi pokopani v bližini železniške postaje pri Kajčovu. Vseled teh neprestanih udarcev so Rusi ustavili svoje prodiranje proti jugu in se deloma umaknili v Kajčov, kjer se nahaja močna ruska armada.

Ruski častniki pripovedujejo, da se nahaja na Liaotungu severno od Vafantiena močan ruski voj, ki čaka samo ugodne prilike, da Japonce napade za hrbtom.

»Daily Express« zatrjuje, da vzdržuje general Stakelberg svoje pozicije pri Kajčovu. Boj se nadaljuje. Vlaki odvažajo topove in živila proti severu. Železniško progo straži general Kondratenko.

Temelj japonskih vojnih operacij je Siujen, kjer imajo Japonci zelo ugodne pozicije. Pretekli teden so se Japonci približali Kajčovu na 23 vrst, a so se zopet umaknili.

Zatrjuje se, da sovražni armadi od bitke pri Vafankovu nista v nobeni direktni dotiki. Sodi se pa, da prodira general Oku počasi ob morski obali proti severu, in sicer zbog tega, da ga japonske brodovje preskrbljuje s proviantom, deloma pa tudi, da ga podpira v njegovih operacijah. Armadi generala Oka nedostaja živil, ker je

kah, ki mi ga je podaril — ne, prodal mi ga na upanje — je bil kratak. Mar hočete, da mi bodo hlače do kolen segale, a frak vaš mi bo stal, kakor da sem utekel iz žaklja?»

»Daj mu denarja!« se je oglašila Ana.

Košir je že segnil v žep, ali ni izlekel, ampak vprašal, kam misli iti.

»V Ljubljano, a od tam v Trst.«

»No v Trstu si naroči na moje ime obleko, a kadar spet prideš, glej, da boš čeden.«

»Uh, pa kako!«

Klanjal se je še nekaj časa in odšel. Hlapci in dekice so se spet zbrali pred vratmi in se mu glasno smejali. On je šel mimo njih, kakor da jih sploh ne vidi. Ni ga brigalo.

»Lej ga hudiča, temu je dal vina, nam pa še petijota ob nedeljah ne privoščijo, je opomnil in se hudoval najetarejši hlapec.

»Kaj pa on ve, da smo mi tudi žejni. On misli, da nam daje motika moč.«

Stružec ni tega slišal.

Pri Koširju so pili še dalje. Vino je bilo močno in jim je razgrevalo v glave. Vijoleta je bila najprva pijana in postala je zgovorna in kri-

bila s proviantom preskrbljena samo za čas bitke. Ošividei zatrjujejo, da je bil način, kako se je general Stakelberg umikal izpred Vafankova naravnost občudovanja vreden!

Od več strani se poroča, da se splošno pričakuje, da se v najkrajšem času združita japonski armadi generala Kurokija in Oka ter pričetna skupno operirati proti ruskim pozicijam.

Pa tudi general Kuropatkin se pripravlja, kakor se kaže, na važna podjetja. Pred bitko pri Vafangtieniu si je ogledal vso rusko bojno vrsto, nato pa je hitro odpotoval proti severu. Kuropatkin dela sedaj z naporom vseh svojih sil; povsodi ga je dobiti. Ni dvoma, da so važni dogodki že pred pragom.

Rusi pred Fengvančengom.

»Daily Mail« poroča, da prodirajo Rusi vedno bolj proti jugu in da se že bližajo Fengvančengu, kjer je še vedno mirno utaborjen general Kuroki. 20. t. m. so Rusi napadli Japonce pri Hitsučengu, 22 milj severno-zahodno od Fengvančenga in jih pobili, da so se morali umakniti. Tristo kitajskih kulijev je bilo najetih, da so ranjence spravili v varnost. »Daily Chronicle« pa poroča iz Fengvančenga, da so prodirajoči Rusi v torek 21. t. m. trčili na prvo japonsko armado. Precej močan ruski voj, ki je imel sabo tudi artiljerijo, je napal Japonce pri Hailitienu, 15 milj severno-zahodno od Fengvančenga. Japonci so trdovratno branili svoje pozicije, a Rusi so jih naskočili s tako silo, da so se morali z velikimi izgubami umakniti.

Kuropatkin svojim vojakom.

Po poročilih iz Petrograda so odpravljajo vsak dan iz Liaojenja večji vojaški oddelki proti jugu, ker se pri Kajčovu še neprestano vrše hudi boji. 20. t. m. je v Kajčov dospel Kuropatkin ter imel tam veliko revijo svojega vojaštva. Pri reviji je imel govor in ga končal z besedami: »Na skorajšnje svidenje!« Japonci moramo v kratkem obračunati, drugače se ne moremo vrniti v domovino!« Nato je Kuropatkin pohvalno omenjal hrabrost vojakov in razdelil med nje zaslužne križce sv. Jurja. Dasi vse brzojavke ruskih vojni poročevalcev prorokujejo v kratkem času veliko bitko in se vsled tega širijo vesti o ofenzivi ruske armade, zatrjujejo dobro poučeni krogi, da Kuropatkin še ne bo prešel v ofenzivo in da bo bil bitko pri Kajčovu še v defenzivi.

Izpred Port Arturja.

Poročila o dogodkih pred Port Arturjem so skoro usahnila. Včeraj smo že poročali, da se je nekemu američanskemu časnika posrežilo priti v Port Artur. Časnikar se je

čava. Ana je tudi pila in venomer točila Koširju in ga silila piti.

»V imenu ljubezni, Košir!«

Košir je pil in začel poljubovati Ano, a Ana Vijoletu. Poljubil je tudi parkrat Vijoletu, a ona ga je kakor s kleščami pritisnila k sebi. Postal je razvnet in pil je še bolj.

»Pijmo, pijmo! V imenu ljubezni.«

Tudi Ana, ki je manj pila, je bila razgreta. Smejala se je, gledala Koširja in oči so se ji divje svetile. Objela je Koširja in ga poljubovala, da ga je hotela zadušiti. On je bil brezvesten od vina in občutkov in zdelo se mu je, da plava po vodi, ki je bila voljna in omamljiva in lezla mu je čez kožo v notrino telesa in dajala neko čudno prijetnost.

»Košir, a bi hotel, da ti zdaj pobegnem?« ga je težko sopeč vprašala.

On jo je neumno pogledal in obraz se mu je nskremžil.

»Pobegnila!« Zakaj?

Zgrabil je čašo, majal jo, da se mu je vino razlilo in vpil: »Ho, pijmo, pijmo v imenu ljubezni!« Pil je in se zrušil nazaj na sedež, a oči so mu topo blodile naokrog. (Dalje prih.)

jako ugodno izrazil o položaju v trdnjavi. Mesto je že silno utrjeno, a se še vedno utrjuje. Provijanta je v trdnjavi več kot dovolj. Posadka pa je tako močna, kakor nikdo ne misli. Iz Tokija pa se javlja, da so Rusi v zadnjem času zgradili 30 novih forov in jih armirali s številnimi topovi. Japonci še vedno ne morejo verjeti, da je izhod iz pristanišča prost, in pravijo, da se je še »Novik« težko posrežilo priti iz luke. A navzlic temu prepričanju pa so le pretekli teden znova poskusili zapreti izhod iz pristanišča z »branderjia«.

Poročilo iz Čifua pravi, da so bili 14., 18. in 20. t. m. ljuti boji pred Port Arturjem, a Japonci so bili vselej z izgubami odbiti. Drugo poročilo pa zatrjuje, da Japonci sedaj še ne nameravajo naskočiti Port Arturja, marveč so napad odložili na poznejši čas.

Baltiško brodovje.

»Echo de Paris« poroča, da odpotuje car Nikolaj 24. t. m. v Ljubo, da si ogleda prvo divizijo baltiškega brodovja, ki se ima pod poveljstvom admiral Felkersama nemudoma napotiti na Daljni Vztok. V tej eskadri se bodo nahajale same brzo-vorne križarke s hitrostjo 21 do 23 morskih milj in bodo zlasti pripravne na lov japonskih torpedovk in trgovskih ter transportnih ladij. Eskadra vzame sabo tudi dva podmorska čolna.

Dardanelsko vprašanje.

Vprašanje radi Dardanel je baje za Rusijo rešeno ugodno. Turški sultan je dovolil, da sme črnomoško brodovje brez ovir pluti skozi Dardanele, ako bi ga Rusija hotela poslati na Daljni Vztok.

Italijansko vseučiliščno vprašanje.

Ino most, 23. junija. Profesorski zbor inomoškega vseučilišča izroči v nekaterih dneh načenemu ministru predloge, kako se naj za prihodnji tečaj urede italijanske vzporednice na juridični fakulteti, da jih bo z sedaj še mogoče pustiti v ločenosti ter zagotoviti mir na vseučilišču. Ko dobi naučni minister te predloge, izdal bo svoje tozadevne navedbe, ki pa bodo imele le začasno veljavo ter nikakor ne bodo posegale v ustavno rešitev te zadeve. V prvi vrsti se ločijo prostori obeh fakultet, obenem pa se razdeli tudi profesorski zbor juridične fakultete v nemški in italijanski zbor. Na ta način se bodo začasno preprečili prepri med profesorji, kar je tudi povzročilo celo vprašanje. Italijanski profesorski kolegij dobi sicer svojega dekana, ki pa ne bo imel promocijske pravice ter bo v vseh splošnih akademskih zadevah podrejen vseučiliščnemu senatu, kateremu bo moral poročati in dopisovati v nemščini. Ta provizorij ostane v veljavi dotlej, da bo odločil parlament o predlogi, ki mu jo izroči naučni minister glede ustanovitve italijanske pravne fakultete v Roveretu. Ker pa s tem že v naprej niso zadovoljni ne Italijani ne Nemci, vlagali se bodo pri tozadevni razpravi spreminjevalni predlogi glede sedeža fakultete. Začasna sprememba na inomoškem vseučilišču se izvede popolnoma v okvirju obstoječih zakonov in v zmislu pravic, ki jih ima v tem pogledu naučno ministrstvo. Nasvet inomoškega profesorskega kolegija, naj bi se italijansko vseučiliščno vprašanje rešilo s § 14., je naučni minister odklonil.

Ogrski državni zbor.

Budapešta, 23. junija. Ministrski predsednik grof Tisza je navajal v svojem odgovoru na interelacije zaradi jezikovne afere z galskim konzulom, da se mora znanje madjarsčine udomačiti tudi v nemadjarskem delu diplomatije in konzularnega zastopstva. Ako pa je kršenje zakonov to, da se pusti zunanjim zastopstvom nemški uradni jezik, sta tako kršenje zakrivila v prvi vrsti Fr. Deák in Jul. Andrássy, ki sta pripustila v življenje pogodbo leta 1867. Grof Andrássy je bil štiri leta ogrski ministrski predsednik in 8 let minister

zunanjih zadev; zato je bil za zakonito stanje odgovoren. Nadalje je razpravljaj ministrski predsednik to vprašanje z ozirom na jezikovno vprašanje v dopisovanju armade ter je izjavil, da bodo v bodoče vojaške oblasti z ogrskimi oblastnjami dopisovale madjarski ter bo tozadevna naredba rešena v najkrajšem času. Konzulat in poslanstvo pa ne more zabraniti, da bi ne dopisovali nemško. To ni uspešna narodna politika, ako se privlačejo za lase taka vprašanja, ki so 40 let nedotaknjena počivala, z namenom, da se prepreči redno delo ter se narodova pozornost odvaaja od zelo važnih vprašanj. — Ko se je v nastopni seji ta zadeva rešila v prilog vladi, nadaljevala je zbornica prekinjeno razpravo o državnem proračunu za leto 1904. Posl. Komjáthy je izjavil, da obsoja vladno vedenje v jezikovnem vprašanju. Razpravljaj je o naraščaju birokratizma v zadnjih dveh desetletjih ter izjavil, da odklanja proračun. — Graf Apponyi je izjavil, da je z ozirom na politične dogodke zadnjih dni potreben najedložnejši in največji odpor proti vladi. Graja je vladno finančno politiko in protisocialno stremljenje Tiszove vlade. Tudi povišanje civilne liste mora z vso odločnostjo odkloniti, dokler ne dobi Ogrska moralne in materialne protiusluge, ker dosedaj pripade vsa (?) gospodarska korist civilne liste le Avstriji. Končno je predlagal, naj zbornica z ozirom na vladno finančno politiko in z ozirom na njeno vedenje napram narodnostnim vprašanjem proračun odkloni.

Budapešta, 23. junija. Kosuthova stranka je imela večeraj konferenco ter sklenila: 1. Stranka odklanja proračun; 2. vlada se poziva, da izpolni svoje obljube glede volilne reforme in avtonomnega računskega tarifa; 3. stranka napoveduje oster politični boj pri razpravi o povišanju civilne liste ter zahteva ogrski dvor. Polonyijev predlog, naj bi se zopet začelo z obstrukcijo, se je odložil na jesen.

Položaj v Macedoniji.
Solun, 23. junija. Tukaj so zaprli 14 oseb vsled sumničaja, da so hoteli uprizoriti revolucijo (?). V južni Macedoniji so zasledili anarhistični (?) odbor, ki je nameraval izvesti atentate proti vlakom in osebam.

Carigrad, 23. junija. Med generalnim nadzornikom Hilmi pašo in med častniki mednarodnih orožnikov se baje nastala nesporazumljenja.

Iz francoskih zbornic.
Pariz, 23. junija. Senat je začel razpravljati o zakonskem načrtu glede odprave kongregacijskih šol. Vsi predlogi desnice, naj se ta točka odstavi z dnevnega reda, so bili z veliko večino odklonjeni, sprejela pa se je vladna zahteva, da se o stvari razpravlja nujno. Takoj se je začel generalna razprava.

Pariz, 23. junija. Zbornica je nadaljevala razpravo o dveletni vojaški službi ter je sprejela nekoliko paragrafov.

Najnovejši francoski škandal.
Pariz, 23. junija. Francoski kartuzijanci, ki bi se neradi ločili od svojih bogatih tovarn, so razpredli po celi deželi zelo skrbno svoje mreže, kako bi ali vlovili odločujoče faktorje ali pa vsaj kompromitovali nevarne jim vlado. Skoraj gotovo je, da so res skušali po zanesljivih posredovalcih podkupiti vladne organe, ker pa se jim to ni posrečilo, delajo se sedaj nedolžne, kakor da bi se jim bila ponujala avtorizacija za dobro plačilo, da pa ponudbe niso sprejeli. Tako govorijo vsi klerikalni pristaši pri preiskovalni komisiji, le imena ne vedo nobenega. Generalni prijor kartuzijancev je pisal preiskovalni komisiji, da je prišel junija lanskega leta neki (?) gospod k njemu, ki mu je zaječel, da se kartuzijanski red pusti na francoskem, ako takoj pla-

čajo 300.000 frankov, po avtorizaciji pa še 2 milijona. Generalni prijor je to ponudbo odklonil. Ta gospod je tudi povedal imena štirih političnih oseb, v katerih imenu je prišel. Imen prijor ne more povedati, ker nima pismenih dokazov (?).

Sestanek nemškega cesarja in angleškega kralja.
Berolin, 23. junija. Cesar Viljem se je že odpeljal v Kiel, kjer se snideta z angleškim kraljem za celih osem dni. V političnih krogih prerokujejo, da se bodo pri tej priliki odigrali zelo pomembni politični dogodki.

Ropar Raisuli.
London, 23. junija. Neka francoska trdka je posodila maroškem sultanu 70.000 frankov, da jih pošlje roparju Raisuliju kot zahtevano odkupnino za ameriškega milijonarja Perdicarisa in Angleža Balaya. S tem so se roparju izpolnili vsi pogoji; ropar pa se lahko ponaša, da je ugnal vso evropsko in ameriško diplomatijo. Svoja vjetnika ropar izpusti najbrže že danes.

Dnevne vesti.
V Ljubljani, 24. junija

Torej vendar. Slavnoznani okrajni glavar celovski, baron Mac Nevin, s katerim je imel naš list teliko ljutih bojov, pojde začetkom prihodnjega meseca vendar že v »zaaluženje« pokoj. Potom zaupnih pisem se zdaj berači, da naj bi vse občine celovškega glavarstva Mac Nevina izvolile za častnega občana. Če bi se katera slovenska občina dala ujeti, bi bila to pač sramota.

Klerikalec ne more živeti brez laži — to je stara resnica, ki se vsak dan ponavlja. »Slovenec« se je v št. 140. spravil na veteransko društvo v Domžalah in njega načelnika. O tem »Slovenec« napadu se nam piše: »Vse, kar je poročal »Slovenec« je od konca do kraja zlagano. Društveni načelnik ni g. Tič, nego g. Matej Janežič; g. Tič je podnačelnik. »Slovenec« pravi, da so bila razposlana samo nemška vabila. Resnica pa je, da so bila vabila tiskana in vsem poslana v slovenskem in nemškem jeziku. To pa zategadelj, ker je tu v Domžalah stalno naseljenih 320 Tirolcev, ki so večinoma pri društvu in za društvo jako mnogo žrtvujejo. Zaradi tega ima društvo nanje oziroma ali slovenskega jezika vendar nikdar ne zapostavlja. Pri tem je uvaževati, da je društvu edino le namen, streči v času vojne ranjenim vojakom. »Slovenec« lažnjivi kljukec, ki hodi v tuje kaplanije kovat dopise, bi bolje storil, ko bi šel vprašat tukajšnjega g. župnika, kako je z društvom, pa bi izvedel resnico.

50 letnica trnovske župne cerkve. Danes je 50 let, kar je bil položen temeljni kamen trnovski župni cerkvi. Trnovski farani obhajajo ta dan z veliko slovesnostjo. Že sinoči je bil širni prostor pred cerkvijo bogato okrašen. Ko se je stemnilo, so zažgali na sprednji strani cerkve napravljene luči, nad katerimi se je mogočno svetila velika obločina. Bil je res krasen pogled. Pred cerkvijo se je zbralo na tisoče občanov, ne le iz trnovske fare, nego tudi iz mesta, saj živa gospod župnik Vrhovnik v vseh krogih mnogo simpatij in spoštovanja. Društvena godba in pevsko društvo »Ljubljana« sta priredili gosp. župniku Vrhovniku lepo podoknico, kateri je sledil bogat umetniški ogenj. Ob 6. uri popoldne se je g. župniku, ki praznuje danes svoj 50. god, poklonilo odposlanstvo trnovskih deklet. Nad sto belih oblečenih deklet je prišlo v imenu faranov čestitat g. župniku. Za priredbo te lepe slavnosti si je pridobila posebnih zaslug g. Elizabeta Doberletova, pohvala gre pa tudi vsem drugim, ki so sodelovali in sploh vsem trnovskim župljanom.

Občni zbor »Glasbene Matice« se vrši v soboto, dne 9. julija t. l. ob 8. uri zvečer v šolski dvorani »Glasbene Matice« z nastopnim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Eventualni nasveti. 5. Volitev predsednika, 13 odbornikov in 2 pregledovalcev računov.

Preložena veselica. Vspričo dejstva, da ni na dan 10.

prihodnjega meseca vojaška godba na razpolago, prisiljeni ste St. Peter ski podružnici Ciril-Metodove družbe prenesti svojo namravano vrtno veselico na dan 3. julija t. l., na kar se vlnudno opozarja p. n. rodoljubno občinstvo.

V proslavo odlikovanja desetnika Afriča s srebrnim služnim križcem prirede podčastniki o. kr. domobranskega pešpolka št. 27 jutri dne 25. t. m. zabavni večer na vrtu restavracije »pri Levu«, Marije Terezije cesta. Svira godba o. in kr. pešpolka št. 27. Začetek ob 8. uri zvečer.

Vrtni koncert. Društvo za medsebojno podporo v slučaju smrti železniških uslužbencev v Ljubljani priredi v soboto, dne 2. julija t. l., na južnoželezniškem restavracijskem vrtu koncert, pri katerem svira polnočestovilna društvena godba. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. Čisti dobiček je namenjen društveni podpori blagajni, torej se hvaložno sprejemo preplačila. Za obilen poset se priporoča odh.

Cestni odbor v Ilirski Bistrici je izvolil svojim načelnikom g. Janka Urbančiča, posesnika v Trnovem; njegovim namestnikom pa g. Josipa Čučka, posesnika v Knežaku.

Turisti, pozor! Osv. Petru in Pavlu priredi Savinska podružnica »Slov. planin. društva« izlet v Savinske planine. Dohod iz Kočbekovo kočjo je 28 t. m. zvečer. Drugo jutro, t. j. na praznik, maševal bode v jubilejni kapelici pred g. oče Eng. Pollak. Po maši je skupni izlet na Ojstrico in čez sedlo Štarje v Logarjevo dolino. Komur bi ne ugajala ta tura, lahko gre skozi Bistriško dolino v Kamnik itd. Za tiste pa, ki ne lažijo radi na višave, je pa izlet po dolini, in sicer prenočujejo ti v Lučah dne 28. t. m., drugi dan gredo skozi Solčavo v Logarsko dolino, kjer ostanejo do drugega dne. Ker je ob Savini popolnoma slozna cesta in polno znamenitosti, se lahko ture udeležijo vsi prijatelji naravnih kračot, četudi niso hribolazci. Prosi se pa, nujno naznaniti načelniku Savinske podružnice S. P. D. v Gornjem gradu udeležbo itd., da se lahko vse potrebno preskrbi. Dohod je iz kranjske strani na Kamnik in Bistriško dolino; iz štajerske pa od postaje Rečička vas (Riezdorf) skozi Mozirje, Ljubno v Luče; od koroške strani pa od Železne Kaplje čez št. Lenarsko sedlo v Solčavo ali pa iz kopališča Bela čez Pavličovo sedlo v Logarsko dolino. Izleta se udeležijo Ljubljanci, Kamničani itd. Vodil bode izletnike Celjane g. Jošt, revizor, — Kamničane g. notar Orožen, katera gospoda dajeta tudi pojasnila o izletu.

Toča je večeraj pobila v Žirnovici škoda je velika.

V apnenico padel. Pri gašenju apna za zidanje mestne hiše v Novem mestu je padel na »Loki« pri živinskem semnju po nesreči v apnenico jamo A. Rozina iz Bršlina. Fantu je na deski spodrsnilo in padel je v gaseče se apno. Hudo se je opeklo po prsih, rokah in po obrazu. Usmiljeni bratje so čez Krko priveslali in ga prepeljali v bolnišnico.

Do smrti se je povozil hlapec Fran Ban iz Velikih Brusnic pri vožnji lesa. Šla sta z Martinom Lenarčičem, ki mu je Ban za plačilo vozil les, v hosto v Male Brusnice. Vozila sta po jako slabem, a zelo strmem potu. Ban je zavrl voz s slabo verigo, in samo eno kolo. Veriga se je odrgala, konje je zagnalo, Ban jih za vaje ni mogel obdržati; prišel je med nje in kolesa so šla z vso težo čezenje. Obležal je na licu mesta mrtve. Lenarčič pa, ki je na vozu sedel in ni zavrl drugega kolesa, se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Izpred c. kr. okrožnega sodišča v Novem mestu. Rudolf Triestiner recte J. Tomšič, klativitez in tat iz navade, doma iz Litije, je prišel 14. maja v gostilno Ignacija Hrastarja, si dal tam dobro postreči, prosil, delajoč se vinjevega, tudi za posteljo. Gospodar mu odkaže »štibelc«. Tam je ostal kakih 10 minut, prišel zopet v vežo ter rekel gospodarju, da se je premislil, da gre dalje proti Vagensperku. Gospodar je začel sumiti, zato gre pogledat v spalnico in vidi vse v neredu. Žepi pri obleki so bili obrnjeni. Denarja tat ni dobil, pač pa si je izposodil britev, nož, svetilko in več takih reči. Hrastar je tekel za njim, pa ga ni došel. Vrnil se je nazaj, in ga dobil, ko je pri sosedu pil. Ko je zahteval, da naj mu ukradene reči da nazaj, mu ta reče, da naj počaka, da dobi od gostilničarke iz desetaka nazaj. Gostilničarka mu je pa že poprej menjala. Ker pa je Tomšič le zahteval drobiž, začela sta se pričkati. To priliko pa je Tomšič porabil, da je skočil skozi okno in ušel. A ni imel sreče, prišel je orožnikom v roke. Orožnikom se je izdal za Rudolfa Triestinerja iz Trebnjega in je rekel, da potuje iz

Ivanče gore domov. Ker pa ni imel nikakih dokumentov s sabo, so ga orožniki pridržali. Poizvedbe so dognale, da se piše I. Tomšič, doma iz Litije, znan postopač, ki je bil radi tatvine in vlačuganja zaprt in odveden v Gradsko. Od tam je ušel, se klatil okoli, dokler ni prišel zopet pravici v roke. — Toženi se je zagovarjal, da je sicer res ušel, da je srečno pri prijatelju dobil obleko, kaznilniško pa vrgetl morje. Potem je šel na Reko, dobil tam delo in si v 4 tednih prihranil 20 gld. Vrnil se je na to domov čez Delnice na Ribnico in Krko in tako prišel na Ivančo gorico. Vse to pa je laž. Na Reki ni bil, v Ribnici ne, na Krki tudi ne. Na vesti pa ima že nebroj tatvin. Kaznovan je bil že v Ribnici, v Ljubljani, v Škofji Loki, v Podbrdu itd. Obsojen je bil na 2 leti težke ječe z 1 postom na 3 mesece. Po prestani kazni ga oddado v prisilno delavnico.

Požigalec. V Brežetincih pri Sv. Tomažu nad Vel. Nedeljo je neki kmrčki fant zažgal hišo gostilničarja Kor šaka iz maščevanja, ker so ga zaradi pretepa vrgli iz gostilne. Požigalec so zaprli.

Ravnatelj zavarovalnice »Riunione adriatica di Sicurtà« je postal meato umrliga vit Dimmerja tržaški župan vitez Sandrinelli.

Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov »Sava« na Danasu priredi dne 28. t. m. ob 1. uri popoldne v društvenih prostorih (Alserstrasse 7) svoj IV. v tem tedaju zadnji, redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1) Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora; 2) poročilo odbora; 3) poročilo odseka za poslovniški; 4) slučajnosti.

Pobalinstvo. Danes ponoči je nekdo s črnim ponosažil županovo hišo in hišo »Glasbene Matice« v Gospodskih ulicah, dajja »Sokolovec« lepake v Vegovih ulicah in pri Seškarku. O storilcu tega pobalinstva čina žal ni sledu. Najbrž je to ponosaženje vizitica kakaga nemškega kulturnosca.

Voz sena se je prevrnil. Večraj ob 4. popoldne je paljal Dolenc hlapec Fran Zemrik po Gruberjevi cesti voz sena, ki se je zvrnil in je bila pri tem Marija Logarjeva z Viča, katera je sedela na vozu, na obeh nogah znatno poškodovana. Krivda nesreče je bila ta, da ni imel voz zavora.

Delavsko gibanje. Večraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 19 Kranjcev, nazaj je pa prišlo 32 Slovencev in Hrvatov. — 11 Hrvatov se je odpeljalo od dela iz Heba v Zagreb.

Izgubljene reči. Frančiška Lozarjeva, posetnica iz Trzina, je danes izgubila na Pogačarjevem trgu črno denarnico, v kateri je imela 20 kron. — Večraj se je izgubil v Lateralnem drevoredu pes gosp. O., ki sliči na ime »Cezar«. Pes je loveške pasme, ima kratko dlako, črn ovrtašnik in je star 5 mesecev. — Iste dne je izgubila stotnikova soproga pl. B. nekje v mestu zloto iglo, ki ima a jour vkovane briljante.

Koncert društvene godbe vrši se jutri zvečer na vrtu g. Remica pri »Novem svetu«. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin.

Hrvaške novice. — Dvorni svetnik Kosta Hörmann, bivši urednik »Nade« je postal vodja upravnega oddelka besnosko-hercegovaške deželne vlade. — Poslanec dr. Franku so njegovi pristaši priredili ob njegovih vrnitvi iz Budapešte sijajne ovacije.

Najnovejše novice. — Oproščena morilec. Brata Vladen in Jurij Sibul, ki sta pri belem dnevu na ulici s palicami ubila ogrskega poslanca Eremiča, so porotniki v Segedinu oprostili. Eremič je bil odvetnik ter je grozno odiral ljudstvo. Tudi očeta morilcev je spravil ob vse premoženje.

Zblazneli orožnik v Bordigheri je ustrelil tri francoskega grofa Taldena, neko 10letno deklico in tri svoje tovariše. Končno so prodrli vojaki skozi streho ter od tam ustrelili blaznega orožnika.

V »kazenskih zadevah«. Vsled odredbe justičnega ministra se s 1. januarjem 1905 ne smejo več dostavljati od sodišča strankam dopisi z opazko na zavitku: v »kazenskih zadevah«.

Vseučiliški profesor poverjalec. Nedavno je v Krakovem umrl vseučiliški profesor in blagajnik vseučilišča dr. Cyfrowicz. Sedaj se je dognalo, da je poveril iz blagajne 70.000 K, dasi je imel nad 20.000 K letnih dohodkov. Tudi mnogo dolgov je zapustil. Poverjeno svoto bodo vseučiliški profesorji prostovoljno pokrili.

Kraljica Natalija podari bogato zbirko orožja kralja Milana in Aleksandra srbskemu narodnemu muzeju.

Zloglasnega srbskega roparja Markovića, za katerega

je bila razpisana nagrada 5000 frankov, so večeraj vlovili.

Körberjev netjak. Hans pl. Körber, nastopa sedaj kot pevec v nekem tingeltangelju druge vrste v Monakovem. Godi se mu prav slabo, ker se je sprl z vso svojo rodovino, zlasti s stricem, ministrskim predsednikom Körberjem. Do tega razpora je prišlo ker se je Hans pl. Körber poročil z neko dunajsko tingeltangel pevko Marijo Kiesel, ki sedaj v Otskringu nastopa.

Kdo se ni veselil. Dobro znani pridigar v New Yorku je pripovedoval svojim učencem priliko o izgubljenem sinu, in da bi pokazal neprijazno obnašanje starejšega brata, mudil se je posebno dolgo z razlago vrnitve mlajšega brata. Naslikal je živo rdeč očetovega srca, omenil nekoga, ki se pri gostiji ni radoval, in vprašal: »Ali mi zna kdo v razredu povedati, kdo je bil ta?« Deček, ki je verno poslušal ganljivo priliko, vzdigne roko. »Jaz vem!«, reče veselo, »to je bilo pitano tele.«

Telefonska in brzajavna poročila.
Dunaj 24. junija. Okrajni glavar, Fran pl. Hervay v Mürtzuschlagu se je danes zjutraj ustrelil. Našli so ga mrtvega v postelji. Večraj je bil pri namestništvu v Gradcu in je prišel ves razburjen nazaj. Potem je povabil nekaj prijateljev na večerjo in jim je pripovedoval o aferi svoje žene. Rekel je tudi, da se ustrelil, in to tudi izvršil.

Dunaj 24. junija. Hervayeva žena trdi, da je nedolžna. Preiskovalnemu sodniku je rekla, da se je pred 10 leti poročila z nekim baronom Lützowom, a ga že čez 24 ur zapustila. Dokument o ločitvi da ima v rokah. Predlanskim je prestopila h katoliški veri in se točno po predpisih zakona poročila s Hervayem. Iz Berlina došla poročila pravijo, da je hči nekega židovskega »čarovnika«. Imenovala se je Belachini, a njeno pravo ime je Belach ali Bloch. Prvi njen mož je bil agent za šampanjec. Nekaj časa je bila tudi pri gledališču.

Opava. 4. junija. Deželni predsednik grof Thun je neki deputaciji povedal, da namerava vlada na učiteljski v Opavi napraviti češke, na učiteljski v Tešinu pa poljske paralelke. Vlada je mnenja, da je to za državo in za Nemce bolje, kakor če bi se češki in poljski učitelji vzgajali na privatnih učiteljskih.

Rusko-japonska vojna.
Petrograd 24. junija. Kuropatkin je poslal carju obširno brzajavno poročilo o bojih med predstražami, ki so se vršili zadnje dni in o japonskih operacijah. General Kuroki je prodiranje svoje armade proti Tinjanu ustavil, da bi njegova armada prišla v isto linijo z armado generala Oku.

London 24. junija. Tudi danes ni nikakih zanesljivih vesti z bojišča, ne iz ruskega, ne iz japonskega vira, da niti običajnih poročil o »govoricah« in o »pripovedovanih kitajskih trgovcev« ni. Iz Tokio se javlja, da je vzrok te molčečnosti to, da Japonci ne puste nikakih poročil čez mejo, dokler niso nameravane operacije izvršene. Poročila se pričakujejo s timvečjo nestrpnostjo, ker je sodeč po vsi konstelaciji skoro gotovo, da se gre sedaj za odločilni boj.

London 24. junija. Nadvojvode Friderika obisk v Londonu je v zvezi s prizadevanji angleške vlade, naj bi cesar Franc Jožef kot starosta evropskih vladarjev posredoval med Rusijo in Japonsko.

Rogaški nareja apetit, povspesuje prebavljanje in ureja odvajanje.
Tempel-vrelec

Najboljše izpričevalo, ki daje zdravniku in pacientu najboljšo jamstvo za izdatnost sredstva, je kemiška analiza, ki je vseskrat potrdila — napovedano množino črevesa v železnatnem vinu lekarnarja Piceolija v Ljubljani na Dunajski 4. cesti. Zunanja naročila po povzetju. 6

Lasnica in tisk „Národne tiskarne“.